OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/906,

9. juuni 2022,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Balkani meditsiinilise sihtjõu suutlikkuse suurendamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks kooskõlas aluslepingu artikli 21 lõike 2 punktiga c. Eelkõige võib Euroopa rahutagamisrahastust vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 punkti b alapunktile i rahastada meetmeid kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamiseks.

(2) Balkani meditsiiniline sihtjõud loodi piirkondliku algatusena, mis tõi kokku kuus Lääne-Balkani riiki, nimelt Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro, Põhja-Makedoonia, Serbia ja Sloveenia, ning mille eesmärk on võimaldada riikidel või piirkondadel, mida on tabanud mõni katastroof, sellele kiiresti ja tõhusalt reageerida, kasutades osalejariikidel juba olemas olevat sõjameditsiinilist operatsioonivõimet. Kõik kuus osalejariiki täidavad kahe aasta pikkustes vahetustes järgemööda juhtiva riigi ülesandeid. Ajavahemikul 2020. aasta juunist kuni 2022. aasta juunini on nendes ülesannetes Põhja-Makedoonia. 2021. aasta teisel poolel kehtestas organisatsioon uue sisekorra, mis annab võimaluse korraldada pikemaajalisi lähetusi missioonide ja operatsioonide, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) osana väljaspool Lääne-Balkanit toimuvate missioonide ja operatsioonide toetamiseks.

(3) Andes Balkani meditsiinilises sihtjõus osalevate kolmandate riikide relvajõudude meditsiiniüksustele vajalikku varustust ja materjale, tugevdaks liit osalevate Lääne-Balkani riikide sõjameditsiinilist operatiivvõimet ja mitmeriigilist meditsiiniüksust, mis võiks potentsiaalselt toetada väljaspool piirkonda toimuvate rahuoperatsioonide sõjalisi aspekte, ning aitaks saavutada NATO võimealaseid eesmärke ja programmi „Partnerlus rahu nimel“ partnerlusalaseid eesmärke.

(4) See abimeede peaks suurendama ka Lääne-Balkani võimet reageerida kriisidele ja tugevdama piirkonna vastupanuvõimet, panustades seeläbi piirkonna stabiilsusse ning võimaldades piirkonna riikidel oma elanikkonda paremini kaitsta. Abimeede peaks soodustama piirkondlikku koostööd ja ühtekuuluvust ning heanaaberlikke suhteid Lääne-Balkani piirkonnas.

(5) Põhja-Makedoonia Vabariigi kaitseminister taotles oma kirjas, mille ta saatis Balkani meditsiinilise sihtjõu nimel 18. aprillil 2022 liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale („kõrge esindaja“), liidu toetust Balkani meditsiinilisele sihtjõule selle meditsiiniüksuste võime tugevdamiseks peatähtsa varustuse hankimisel.

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

(6) Nimetatud abimeede suurendaks Balkani meditsiinilises sihtjõus osalevate kolmandate riikide võimet iseseisvalt kriisidele reageerida, mis on kooskõlas nõukogu järeldustega Euroopa rahutagamisrahastu kohta. Samuti panustaks see viit Lääne-Balkani riiki ühendav abimeede üldisematesse seda piirkonda käsitlevatesse ÜVJP/ÜJKP eesmärkidesse, nagu piirkondliku koostöö ja dialoogi edendamine.

(7) Nimetatud abimeetme lõpetamisel hindab kõrge esindaja selle mõju ning antud varustuse haldamist ja kasutamist. Saadud õppetunnid aitavad hinnata abimeetme tõhusust ning selle kooskõla liidu üldise strateegiaga ning toetust saava riigi poliitikameetmetega.

(8) Abimeetmete rakendamisel järgitakse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ([2]) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

(9) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriiki ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abimeetme loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Balkani meditsiinilist sihtjõudu („toetusesaaja“) toetav Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede („abimeede“).

2. Abimeetme eesmärk on Balkani meditsiinilise sihtjõu suutlikkuse suurendamine, milleks hangitakse osalejariikide, nimelt Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro, Põhja-Makedoonia ja Serbia relvajõudude meditsiiniüksustele vajalik varustus ja materjalid, eesmärgiga tugevdada selle piirkonna sõjameditsiinilist operatiivvõimet ning toetada nii elanikkonna abistamise jõupingutusi.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist:

a) liikumisvahendid (meditsiini- ja maastikusõidukid);

b) 2. taseme (*role 2*) meditsiinitaristud;

c) laboratoorsed seadmed ja laboritarvikud;

d) IT- ja sideseadmed.

4. Abimeetme kestus on 36 kuud alates eelarvevahendite käsutajana tegutseva abimeetmete halduri ja käesoleva otsuse artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse vahel otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 32 lõike 2 punkti a kohase lepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma on 6 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.

([2]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Kõrge esindaja sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped, tagamaks et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama järgmist.

a) Balkani meditsiinilise sihtjõu üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) kogu abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks need anti;

c) kogu abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta selle olelusringi lõpus ilma otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud rahastu komitee („rahastu komitee“) nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme alusel toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude rakendamise korraga, järgides terviklikku metoodika-raamistikku Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Artikli 1 lõikes 3 nimetatud tegevusi rakendab ITF Enhancing Human Security (ITF).

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teostab järelevalvet selle üle, et toetusesaajad täidavad artiklis 3 esitatud kohustusi. Nimetatud järelevalvet kasutatakse selleks, et tõsta teadlikkust artiklis 3 esitatud kohustuste rikkumise konteksti ja riskide kohta ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi abimeetme raames toetust saavate Balkani meditsiinilise sihtjõu üksuste poolt.

2. Varustuse ja varude saatmisjärgne kontroll korraldatakse nii, et see hõlmab:

a) tarne nõuetekohasuse tõendamist, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu abimeetme tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) tegevusaruandlust, mille puhul toetusesaaja esitab abimeetmest antud varustuse, varude ja teenuste abil läbiviidud tegevuste kohta igal aastal aruande seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;

c) kohapealseid kontrolle, mille puhul toetusesaaja annab kõrgele esindajale juurdepääsu kohapealse kontrolli tegemiseks, kui ta seda taotleb.

3. Kõrge esindaja korraldab 12 kuud pärast varustuse tarnet abimeetme hindamise struktureeritud esimese hinnangu vormis. See võib hõlmata abimeetme raames tarnitud varustuse ja varude ning osutatud teenuste kohapealset kontrolli või muid sõltumatult antud teabe vorme. Abimeetme lõpuleviimisel viiakse läbi lõpphindamine, et hinnata, kas abimeede on aidanud kaasa seatud eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 9. juuni 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
Éric DUPOND-MORETTI